ריפאי. מבדקין עליהן בורח עלי בשמיש ולין טעון ברכה לאחריו דהגלה מעטים היא: **מתני'** ורלוי לסיום בן סורר ומורה. מסיבא שהי שערות עד שיקיף זקן אבל קודם ב' שערות לא כל שוכבין הוא ומשהקיף זקן רלוי להוליד ורממנא אמר בן ולא הרלוי להיות אב: **ספפסון ולא סטליון**. תורה אור

*דיתני: **מתני' תינוקת** שהביאה שתי שערות או חולצת או מתיבמת וחייבת בכל מצות האמורות בתורה וכן **תינוק** שהביא שתי שערות חייב בכל מצות האמורות בתורה, יראוי להיות בן סורר ומורה *משביא שתי שערות עד שיקיף זקן, התחתון ולא העליון אלא שדברו חכמים בלשון נקיה. תינוקת שהביאה שתי שערות אינה יכולה למאן *רבי יהודה אומר עד שירבה השחור: **גמ'** כיון דתנן חייבת בכל מצות האמורות בתורה, חולצת או מתיבמת למה לי: לאפוקי *מדרבי יוסי דאמר איש כתוב בפרשה אבל אשה בין גדולה ובין קטנה קמ"ל דאי איתי שתי שערות אין אי לא לא, מאי טעמא: אשה כאיש. דתנא וכן התינוק שהביא ב' שערות, חייב בכל המצות האמורות בתורה ל"ל, וכי תימא משום דקבעי למתני יראוי להיות בן סורר ומורה תנינא הדא זימנא *אימתי הוא בן סורר ומורה? משביא שתי שערות ועד שיקיף זקן, התחתון ולא העליון אלא שדברו חכמים בלשון נקיה אין ה"נ אלא איידי דפריש מילי דתינוקת קמפרש נמי מילי דתינוק: תינוקת שהביאה כו': א"ר אבהו א"ר אלעזר הלכה כרבי יהודה, ומודה רבי יהודה שאם נבעלה לאחר שהביאה שתי שערות שוב אינה יכולה למאן חבריה דרב כהנא סברה למעבד עובדא כרבי יהודה ואע"ג דנבעלה אמר להו רב כהנא לא כך היה מעשה בבתו של רבי ישמעאל שבאת לבית המדרש למאן ובנה מורכב לה על כתפה ואותו היום הזכירו דבריו של רבי ישמעאל בבית המדרש *ובכתה בכייה גדולה בבית המדרש, אמרו: דבר שאמר אותו צדיק יכשל בו זרעו? *דאמר רב יהודה אמר שמואל משום רבי ישמעאל והיא לא נתפשה: אסורה *הא נתפשה מותרת, *ויש לך אחרת שאע"פ שלא נתפשה מותרת ואיזו זו שקדושה קדושי טעות שאע"פ שבנה מורכב על כתפה ממאנת והולכת לה? ונמצו ונמצו עד מתי הבת ממאנת עד שתביא שתי שערות? פרוש ולא עבוד עובדא. רבי יצחק ותלמידי דרבי תנינא עבוד עובדא כרבי יהודה ואע"ג דנבעלה, אזל רב שמן בר אבא אמרה קמיה דר' יוחנן, אזל רבי יוחנן אמרה קמיה דרבי יהודה נשיאה, שרר בלשא ואפקה אמר רב חסדא אמר מר עוקבא לא שירבה השחור ממש אלא כדי שיהיו שתי שערות שוכבות ונראות כמי שירבה השחור על הלבן, רבא אמר שתי שערות המקיפות משפה לשפה א"ר חלבו אמר רב הונא שתי שערות שאמרו צריך שיהא בעיקרן גומות, *רב מלכיו אמר רב אדא בר אהבה גומות אע"פ שאין שערות, אמר רב חנינא בריה דרב איקא שפוד שפחות וגומות - רב מלכיו בלוריתא, אפר מקלה, וגבי גוד, רב פפא אמר מתני', ומתניתא דרב מלכיא, שמעתתא דרב מלכיו וסימנא מתניתא מלכתא, מאי ביניייהו? איכא ביניייהו שפחות אמר רב אשי אמר לי מר זוטרא קשה בה רבי חנינא סמורא: לא לישתמיט תנא ואשמעי' גומות? אי אשמעינן גומות ה"א עד שידו שתי שערות בשתי גומות קמ"ל דאפילו שתי שערות בגומא אחת, ומי איכא בה ג' והכתיב אשר בשערה ישופני והרבה פצעי חנם? *ואמר רבא איזב בסערה חרף, בסערה השיבותו: בסערה חרף אמר לפניו - רבש"ע שמא רוח סערה עברה לפניך ונתחלפה לך בין איזב לאויב, בסערה השיבותו יעין ה' את איזב

[סנהדרין סח:]

יבמות יב: כתובות ט. ב"ב קט. מעלין סה:

[יבמות קא: ב"ב קט.]

[סנהדרין סח:]

הגהות הב"ח

(ה) תוס' ד"ה קדושי כו' ולפ"ע דיש לפרש למה אמר דבר שאמר שמא ילדיה:

כ"ה ריבתה

יבמות ע: ודף קי: כתובות עט: עה.

הגהות מהר"ב רגשבורג

א) תוס' ד"ה מיכה כיייהו וכו' ופי' לה מהרב מלכיו. כ"כ עיין פרשיי ובמסות דף כא ע"ב בפרשיי ופיין ערוך ערך שפוד ול"ע:

כלה כתי: מכות כא.

* לעיל לסוגיה: בשעות אחרות: מיד אחרים ר' אחי מתיבתא דבני ר' אמי "גומות אע"פ שאין שערות"

נ"ל ד"ל ד"ל תוס' אלבא דר' מלכיו סימנא בגלות דבית [כ"ב מ"ב] [ומס מיתה רבית] מס לא:

א) ב' גומות

ב) אוז אוזב ל"ל ד"ל ב' שערות מעוקר גומות

תוספי הרא"ש

הוא נפקא לן מהיכן לך לאות יצאו שבחות ויסים מביבים שתן עצמן אות: ואלו ע' ע' (ע) שקדושיה בטעות. והקשה הריב"ן וכי לית ליה לר' ישמעאל סתרי דס"ק דיבמות אי אתה יכול לומר בחמותו ואם חמותו שמאנו. ושמואל נמי דאמר בפ' המדיר קדשה על תנאי הנמה פרס אפי' בעל אינה צריכה גט. א"כ לדידיה נמי מצינו חמות ממאנת ולא מצינו לעיסר דאפ"ל מראן אינה צריכה דהא קתני הכא ממאנת חתלכת וכ"ת מתניתין דהתם לא איירי בקידושי טעות אלא בקידושי קטנות דהא ר' ישמעאל בקידושי קטנות נמי איירי דהא בהו שבאת למאן קידושי קטנה היא דהא מייתי ראיה מינה דאינה ממאנת לאוקי הבאת ב' שערות דאמר רבי שאמר אותו צדיק יכשל בו זרעו אלמא ר' ישמעאל בקידושי קטנות נמי איירי אפי' אם תפרש מעין אותו דבר שאמר אותו צדיק שדיבר בקידושי טעות יכשל בו זרעו לעשות אפי' בקידושי קטנות ס"ס מראמר נמנו וגמרו עד שתביא שתי שערות אי לאוקי מדר' יהודה נמנו הוא מדרבה בנבעלה ושאת בנה מרכב על כתפה הוא אלא לאוקי מדר' ישמעאל ועל' בריש"ת בתנא ולא עבוד עובדא אלמא דר' ישמעאל אף בקידושי קטנות נמי איירי ואין ראיה לומר דלית ליה לשמואל סתרי דיבמות וסבר לה כר' ישמעאל דהא בפרק מסשאינות פובא ומשני לעולי"ל דשמואל בקידושי טעות סבר לה כר' ישמעאל אבל בקידושי קטנות פליג עליה. והשתא לא פליג שמואל אשמעיתין דיבמות דתנן ממאנת עד שתביא ב' שערות ודתנן מלמדין בו. ר"נ אומר תמתין עד שתגדיל ותנא הלו משום אותה אשה הכן בס"פ מי שמת אמר שמואל בדרקן לאוקמי מדר' יהודה וכן משמע בפ' נשואין דקאמר ממאנת מי לית לה ומשני בקידושי טעות וכו' ישמעאל משמע דוקא בקידושי טעות סבר לה כר' ישמעאל דממאנת בגדלות ולא בקידושי קטנות ואליבא דשמואל איירי דהם וכן הלכה. והכי פסק בפרק מי שמת הילכתא בגדלה דאמר שמואל אחרא ואמר אמר שמואל דאינו ולמיגמן ולקידושין: עבוד שבבא בר' יהודה אע"פ שבעלה. תיפוק לי מאי סברי אי מעמא דר' יהודה משום על דעת קדושין הראשונים הוא בעל אפי' רבה השתחר נמי ואי קסבר לשם קידושין הוא בעל אפי' הביא שתי שערות נמי רב"ל דמבריא לה דלר' יהודה על דעת קדושין הראשונים הוא בעל ומי' כשהיא גדולה כל כך שכבר רבה השתחר אמר דבנן דלא מסאנת [נזירה] אמר נתקדשה האידנא: איכא ביניייהו שפחות. פרש"י ושבגדה דהיינו אפר מקלה דהיי שמעתא ורב מלכיא אמרה. א"נ ה"ק כלומר מתניתא רב מלכיא ושמעתתא יש מהן רב מלכיו אמרם:

קדושי טעות. הקשה ריב"ן וכי ליה מתניתין דיבמות (דף כ:) ולא אתה יכול לומר בחמותו ואם חמותו שמאנה ולכאן למימר דמתני' דהתם בקדושי קטנה והכא לחיי בקדושי טעות כדקתני בהדיא דרבי ישמעאל בקדושי קטנה ומי חיי שהרי כתו שבאתם למאן הוי קדושי קטנה דמיהו מייתי רב כהנא ראייה דחייה ממאנת אחר הבאתם שערות וקאמר דבר שאמר אותו אדם יכשל בו זרעו אלמא ר' ישמעאל בקדושי קטנה נמי אחיי ולא"נ דיש לפרש למה שאמר (ה) אותו לדיק הייט כמין דבר שאמר אותו לדיק שהוא אומר בקדושי טעות וכתו בתם למאן הוי קדושי קטנה מ"מ מדקאמר נמנו וגמרו עד מתי הבת ממאנת עד שתביא ב' שערות משמע דנמנו וגמרו לאוקי מדר' ישמעאל דליכא למימר לאוקי מדרבי יהודה דהא רבי יהודה מודה בנבעלה ואם נבעלה שהרי בנה מורכב על כתפה היה ושמואל הסבר כרבי ישמעאל ואמר בפרק המדיר (כתובות דף עב:) קדשה על תנאי ולכנסה שתפה אפילו בעל אינה צריכה הימנו גט וכי ליה ליה לשמואל מתני' דיבמות (דף כ:) וכפ' המדיר (כתובות דף עב.) פריך לשמואל ממתניתין דוכא ומשני להו ולא בנמי למימר דפליג אתתם משנה ו"ל דר' ישמעאל ליה ליה מתני' דיבמות ושמואל לא סבר כר' ישמעאל אלא בקדושי טעות אבל בקדושי קטנות לא סבר כוותיה אלא כמתני' דיבמות (דף כ:) ומכילתין דתנן עד מתי הבת ממאנת עד שתביא ב' שערות ובפרק מי שמת (נ"ב דף קו.) קאמר שמואל בהדיא בדקין למילתין לאוקי מדרבי יהודה וכן מוכח נמי בפרק טעמין (יבמות דף קי) דפריך ממתני מי קא ילדה ומשני בקדושי טעות וכרבי ישמעאל משמע דוקא בקדושי טעות סבר כוותיה ולא בקדושי קטנות דתליבא דשמואל ליי' הכם ולא דאמר שמואל בפ' ד' (שם דף קו:) ובהמדיר (כתובות דף עב.) קטנה אלא מילתא והגדילה ונמלה ונישאת לריבה נמי מתני' משמע דאיכא מקדשת לריבה מדלריבה נמי מתני' הייט מן התורה אבל מדרבנן לריבה יולאה במילון דמשהגדילה אינה יולאה כדפרישים: **איכא** ביניייהו שפחות. ומ"ש לימא נמי מיכה ביניייהו אפר מקלה דהוי שמעתתא ומני לה בדרב מלכיא א) דרב פפא אמר שמעתתא דרב מלכיו ויש לומר דלא אמר דה"ק כולהו מתניתא רב מלכיא ושמעתתא יש מהן רב מלכיו ויש מהן רב מלכיו:

מא א מוסיפ לית סי' רמז מפי' ג:

מב ב מיי' פיב מסל' חישות הל"ח ופ"ל מסל' יבום הל"ז מסמ עמין נא מוסיפ מ"ש סי' קפז סעיף ד [ובכ' מלגס יבמות פיב מו]:

מב ג מיי' פיז מסל' ממרים הל"ם:

מב ד מיי' פיח מסל' גירושין הל"ד ופ"ט מסמ עמין כ מוסיפ מ"ש סי' קפז סעיף יב [ובכ' מלגס שם]:

מה ה מיי' פיח מסל' חיטורי ביאה הל"י מסמ לאין קכה מוסיפ סי' ו סעיף יח:

מו ו מיי' שם פיג הל"ב

מו ו מיי' פיח מסל' גירושין הלכה ד מסמ עמין כ מוסיפ מ"ש סי' קפז סעיף יב:

מח ח מ ו מיי' פ"ב מסל' חישות הל"ח מסמ עמין כ מוסיפ שם סעי' מה:

נוסח מהגה
טיעות ר"יהודה
בירור ייחוס
לטון במשנה

נוסח מהגה
טיעות ר"יהודה
המיאון - דב
ביאה הטחור
מהגה

נסיונות לפסוק
כר' יהודה מאחר
מיאון דב ביאה
הטחור

נוסח מהגה
מה ר"חנינא ורפא
לגי' טו הלכות
טבוד, טפחות, גומות,
בלוריתא, אפר מקלה, וגבינה
אינן נאמרו אל ידי
רב מלכיו ואינו אל ידי
רב מלכיא

ר"חנינא
ר"אלבו
• טבוד
• גומות
• טפחות
ר"אלבו
• בלוריתא
• גבינה
• אפר מקלה

ר"פפא
ר"אלבו
• טבוד
• גומות
• אפר מקלה
ר"אלבו
• בלוריתא
• גבינה
• טפחות

ישמעאל אבל בקידושי קטנות פליג עליה. והשתא לא פליג שמואל אשמעיתין דיבמות דתנן ממאנת עד שתביא ב' שערות ודתנן מלמדין בו. ר"נ אומר תמתין עד שתגדיל ותנא הלו משום אותה אשה הכן בס"פ מי שמת אמר שמואל בדרקן לאוקמי מדר' יהודה וכן משמע בפ' נשואין דקאמר ממאנת מי לית לה ומשני בקידושי טעות וכו' ישמעאל משמע דוקא בקידושי טעות סבר לה כר' ישמעאל דממאנת בגדלות ולא בקידושי קטנות ואליבא דשמואל איירי דהם וכן הלכה. והכי פסק בפרק מי שמת הילכתא בגדלה דאמר שמואל אחרא ואמר אמר שמואל דאינו ולמיגמן ולקידושין: עבוד שבבא בר' יהודה אע"פ שבעלה. תיפוק לי מאי סברי אי מעמא דר' יהודה משום על דעת קדושין הראשונים הוא בעל אפי' רבה השתחר נמי ואי קסבר לשם קידושין הוא בעל אפי' הביא שתי שערות נמי רב"ל דמבריא לה דלר' יהודה על דעת קדושין הראשונים הוא בעל ומי' כשהיא גדולה כל כך שכבר רבה השתחר אמר דבנן דלא מסאנת [נזירה] אמר נתקדשה האידנא: איכא ביניייהו שפחות. פרש"י ושבגדה דהיינו אפר מקלה דהיי שמעתתא ורב מלכיא אמרה. א"נ ה"ק כלומר מתניתא רב מלכיא ושמעתתא יש מהן רב מלכיו אמרם: